

متن پرسش

با عرض سلام و خدا قوت خدمت جنابعالی در خصوص جوهر بنده به این نتیجه رسیده ام که جوهر کلا غیر مادیست یعنی در عالم ماده عوارض مادی سوارند بر جوهر های غیر مادی . و همانطور که بیان میکنند جوهر فقط از طریق عقل قابل کشف است و در فیزیک نظری هم عده ای معتقدند حقیقت ماده غیر مادیست و چون منظور آنها از موجودات مادی همان عوارض است پس طبق حرف آنها جوهر غیر مادی میشود؟ با تشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیکم السلام: آنچه در عالم وجود دارد، تنها «وجود» است بامراتب مختلف، که یکی از مراتب وجود، عالم ماده است. وجود در مرتبه‌ی مادی‌اش عین حرکت است که عقل متوجه آن می‌شود منتها آن وجود در آن مرتبه به اعتبار انتزاع ذهن جوهری است عین حرکت، نه این‌که جوهر خودش یک واقعیتی داشته‌باشد غیر مادی، بلکه جوهر انتزاع عقل است از وجودی که در پایین‌ترین درجه‌اش عین حرکت است. پس نمی‌توان نتیجه گرفت اگر چیزی به کمک عقل درک شد حتماً آن چیز باید غیر مادی باشد بلکه ممکن است انتزاع ذهن باشد. موفق باشید